

Метастатичен колоректален карцином (мКРК)

Какво представляват колонът и ректумът?

Колонът и ректумът са части от дебелото черво, които заедно с тънките черва образуват сегмент от храносмилателната система, отговорен за преработването и усвояването на храната.¹

Какво е колоректален карцином?

Колоректалният карцином е вид рак на храносмилателната система, наричан също рак на дебелото черво, рак на колона или рак на ректума, всички отнасящи се до всеки вид рак в **дебелото черво**. Повечето от колоректалните карциноми се развиват от абнормни образувания, наречени **полипи**.¹

Какво е метастатичен колоректален карцином (мКРК)?

мКРК, познат също като **вторичен, напреднал** или **стадий IV колоректален карцином**, е рак, първоначално появил се в колона или ректума, който се е **разпространил** до други части на тялото.¹ мКРК обикновено се разпространява в черния дроб, белите дробове, лимфните възли (участващи в борбата с инфекциите) и тъканите, покриващи коремната кухина (където се намират органите).²

Какви са вероятните симптоми на мКРК?

Симптомите на мКРК могат да варират при отделните хора, както и в дадени периоди от време, в зависимост от мястото на разпространение на рака в тялото. Обичайните симптоми на мКРК могат да включват:³

усещане за умора или общо неразположение

липса на енергия

персистираща кашлица

гадене

загуба на тегло

редки изпражнения (диария) или запек

болезненост и болки в костите

задух

понижен апетит

киселини или киселинен рефлукс

пожълтяване на кожата и очите (жълтеница).

Информирайте вашия лекуващ екип, ако забележите, че тези симптоми персistirат или са обезпокоителни.

Повече информация за хода на метастатичния рак на храносмилателната система, включително информация за психичните последици от рака, за вашия лекуващ екип, живота с метастатичен рак на ГИ система, ролята на пациентските организации и партньорската помощ и планиране на бъдещето можете да намерите в брошурата за пациенти МоятПът.

Допълнителна информация за симптомите, лечението и страничните ефекти от него можете да намерите в ESMO Cancer Guide for mCRC patients <https://www.esmo.org/content/download/15729/270768/1/ESMO-ACF-EN-Colorectal-Cancer-Guide-for-Patients.pdf>

1. ESMO. Colorectal Cancer: A guide for patients. 2016. Available at: <https://www.esmo.org/for-patients/patient-guides/colorectal-cancer> [Last accessed March 2022]
2. Cancer Research UK. What is advanced bowel cancer? 2022. Available at: <https://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/bowel-cancer/advanced/about-advanced-cancer> [Last accessed March 2022]
3. Cancer Research UK. Symptoms of advanced bowel cancer. 2022. Available at: <https://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/bowel-cancer/advanced/symptoms-advanced-cancer> [Last accessed March 2022]
4. Van Cutsem E, Cervantes A, Nordlinger B, et al; on behalf of the ESMO Guidelines Working Group. Metastatic colorectal cancer: ESMO Clinical Practice Guidelines for diagnosis, treatment and follow-up. *Ann Oncol*. 2014;25(suppl 3):III11-III19. Available at: [https://www.annalsofoncology.org/article/S0923-7534\(19\)34091-8/fulltext](https://www.annalsofoncology.org/article/S0923-7534(19)34091-8/fulltext) [Last accessed March 2022]
5. Cancer Research UK. About side effects of chemotherapy. 2020. Available at: <https://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/cancer-in-general/treatment/chemotherapy/side-effects/about> [Last accessed March 2022]
6. Venook AP, Niedzwiecki D, Lenz HJ, et al. Effect of first-line chemotherapy combined with cetuximab or bevacizumab on overall survival in patients with KRAS wild-type advanced or metastatic colorectal cancer: A randomized clinical trial. *JAMA*. 2017;317:2392-2401. Available at: <https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2632502> [Last accessed March 2022]

Pictogram credits: iStock/Getty Images Plus & Getty Images Digital-vision Vectors

Асоциация на пациентите с онкологични заболявания (АПОЗ) предоставя емоционална грижа, информация, придружаване и навигация на пациенти със солидни тумори, вкл. ракови заболявания на ГИ тракт, в партньорство с експертни и пациентски организации от цял свят. Същевременно работи за качествено и достъпно лечение и за обществено приемане на заболяването.

www.oncobg.info
Green Line: 0 700 14 602

За допълнителна информация: Сервие Медикал ЕООД, София 1000, бул. „Цар Освободител“ № 14, тел.: 02/921 57 00, факс: 02/921 57 50, e-mail: office.bulgaria@servier.com.

Ако считате, че сте наблюдавали нежелана лекарствена реакция при употреба на продукт на Сервие, моля, свържете се с нас на e-mail: pharmacovigilance.bg@servier.com, тел.: 02/921 57 55; или факс: 02/921 57 38.

DIGESTIVE CANCERS
EUROPE

SHAPE
GI Cancers

SERVIER
moved by you

25SHAPE1LP_MyJourney-mCRC

Oliver Rossi © GETTY IMAGES

Метастатичен колоректален карцином (мКРК) – симптоми и лечение

Програма МоятПът

SHAPE
GI Cancers

Какво е лечението на симптомите на мКРК?

Симптомите при мКРК могат да бъдат трудни за лечение, но вашият лекуващ екип ще ви предложи помощ и лечение, за да се чувствате по-комфортно.

Освен лекарства за облекчаване на болката и гаденето, има **терапии**, които могат да спомогнат за свиване на тумора и облекчаване на други симптоми.

Други лечения, насочени към специфични симптоми, като запушване на червата, включват:¹

Стентирание

(поставяне на малка тръбичка за поддържане на проходимостта на червата)

Стома

(постоянен или временен отвор за дебелото черво през коремната стена)

Отстраняване на запушващия червата тумор по спешност

Какви са леченията при мКРК?

Всеки пациент е различен и терапевтичните възможности трябва да бъдат обсъдени с **различни медицински специалисти, участващи в мултидисциплинарния екип, понякога наричан онкологичен комитет**. Крайните цели на лечението са удължаване на преживяемостта, облекчаване на симптомите, спиране на прогресията на тумора и запазване на качеството на живот.⁴

Може да подлежите на **операция** за отстраняване на първоначалния тумор и евентуално на места, където той се е разпространил. При необходимост, след това могат да ви бъдат назначени (самостоятелно или в комбинация):¹

химиотерапия (лечение, което унищожава бързо растящи клетки (включително ракови клетки) и **прицелна терапия** (вид лечение, насочено върху промените в раковите клетки, които стимулират техния растеж, делене и разпространение);

Ще ви бъде взета биопсия (тъканна проба от туморите), за да се определи каква прицелна терапия би била ефективна при вашия вид рак.

лъчетерапия (радиационно облъчване, което убива раковите клетки).

Състоянието ви може да позволява провеждане на **операция** с цел излекуване на рака. Също така, дори първоначално отстраняването на първичния тумор или на разпространените се тумори да не е било възможно, ако лечението с химиотерапия/прицелна терапия/лъчетерапия е достатъчно ефективно, можете да бъдете подходящ кандидат за операция или аблация (процедура с използване на радио вълни за загряване и унищожаване на туморните клетки). Тази терапевтична алтернатива ще бъде обсъдена с хирурзи, специализирани в това лечение.¹

Ако се чувствате твърде зле и не можете или не желаете да провеждате лечение, ще получавате **палиативни грижи**, чиято цел е контролиране на симптомите и подобряване на качеството на живот (повече информация за палиативни грижи можете да намерите на страница 46 от брошурата за пациенти МоятПът). Могат да ви бъдат предложени и други терапии в рамките на **клинични проучвания** (по-подробна информация за клинични проучвания можете да намерите на страница 20 от брошурата за пациенти МоятПът).

Може също да пожелаете да потърсите **второ медицинско мнение**, предвид обстоятелствата и с оглед възможни благоприятни аспекти и ползи (повече информация за палиативни грижи можете да намерите на страница 19 от брошурата за пациенти МоятПът).

Какви са възможните нежелани ефекти при химиотерапия за лечение на мКРК?*

Нежеланите реакции **ще зависят от вида на терапията и прилаганата доза**. Най-честите нежелани реакции могат да включват:⁵

умора

косопад

повишен риск от инфекции

диария

образуване на тромби

боцкане или изтръпване на пръстите на ръцете и краката

гадене и повръщане

загуба на апетит, промени във вкуса или възпаление на устната кухина

Възможно е да имате някои от посочените по-горе нежелани реакции, но е малко вероятно да имате всички. Повечето от тях са временни и могат да бъдат контролирани с подходящи лекарства или промени в начина на живот. **Информирайте вашия лекуващ екип веднага щом забележите някакви нежелани реакции.**

Каква е моята перспектива с диагноза мКРК?

Перспективата или **прогнозата** е различна при всеки един човек с мКРК и зависи от индивидуалните обстоятелства. Бързият напредък в разработването на терапевтични алтернативи за лечение на мКРК води до по-добри клинични резултати. През последните години средната преживяемост е достигнала почти 30 месеца.⁶ Това, обаче, е само средна оценка и някои хора могат да живеят много по-дълго, особено ако бъде проведена операция за отстраняване на мКРК или при добър отговор към химиотерапия. Вашият лекар може да ви даде приблизителна представа за това, което можете да очаквате.

Може също да не желаете да знаете вашата прогноза; вместо това, **може да искате тя да е известна само на вашите близки или да знаете само как вашите симптоми могат да се променят във времето.**

*От трите налични лечения при мКРК, химиотерапията е най-често използвана.